

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI

FARG'ONA DAVLAT UNIVERSITETI

**FarDU.
ILMIY
XABARLAR**

1995-yildan nashr etiladi
Yilda 6 marta chiqadi

**2024/3-SON
ILOVA TO'PLAM**

**НАУЧНЫЙ
ВЕСТНИК.
ФерГУ**

Издаётся с 1995 года
Выходит 6 раз в год

G.T.Xusanova	
Boshlang'ich sinflarda zid ma'noli so'zlardan o'rinli foydalanish ko'nikmasini shakllantirish.....	335
M.A.Kuchkarova	
Развитие креативности учащихся с помощью игровых методов обучения	338
Z.M.Sidikova, X.T.Ibroximova	
Allomalar merosi vositasida o'quvchilarning o'quv-bilish faoliyatini rivojlantirishning pedagogik-psixologik yo'nalishlari	342
K.Sh.Nishonova	
Boshlang'ich ta'limda integrativ ta'lim va uning turlari.....	347
A.R.Dilbarjonov	
Zamonaviy ta'lim jarayonida interfaol usullar va zamonaviy axborot texnologiyalarini o'quv jarayoniga tatbiq etish usullari	350
I.V.Xoldarova, M.D.Akbarova	
Kichik yoshli o'quvchilarni savodga o'rgatishda axborot texnologiyalaridan foydalanishning samarasi	354
M.M.Abdumannopov	
Ta'limni raqamlashtirish sharoitida talabalarning mustaqil ta'lim olish kompetensiyasini rivojlantirish masalalari	358
T.Y.Bakirov, O.S.Axmadjonova	
Maktab matematikasida kasrlar mavzusini induktiv metodika asosida o'qitish xususiyatlari	362
N.A.Qodirova	
Texnika oliy o'quv yurtlari talabalarida yozish ko'nikmalarini wiki- texnologiya asosida rivojlantirish metodikasi” (Ingliz tilini o'qitish misolida).....	366
Z.N.Ortiqova	
Oilada bolalarni milliy qadriyatlar va an'analar asosida tarbiyalashning pedagogik omillari	370
M.N.Nasritdinova, T.A.Egamberdiyeva	
Ta'limda o'zlashtirish samaradorligini oshirishda artpedagogikaning o'rni	377
I.Kirgizov	
“Ey sabo” – komil insonga aksiologik yondashuv.....	381
A.T.Karimov	
Milliy musiqaning shakllanishi va rivojlanishida xalq qo'shiqlarini qayta ishlashning o'ziga xos tamoyillari	386
A.M.Nurmuxammadjonov	
Jamiyatning yangi taraqqiyot bosqichida yoshlar musiqiy tafakkurini yuksaltirish zaruriyati.....	390
M.M.Najmetdinova	
Ommaviy-madaniy tadbirlar tushunchasining mazmun-mohiyati va konseptual asoslari	396
M.Kurbanova	
Dutor cholg'usi ijrochiligida musiqiy savodxonlikni shakllantirish metodlari.....	400
X.M.Shermatova	
Maktabgacha ta'lim tizimida zamonaviy axborot texnologiyalardan foydalanishning ahamiyati	403
T.N.Shokirov	
Markaziy Osiyo madaniyati va san'ati jahon madaniyatining rivojlanish chorrahasi	407
B.M.Qurbonova	
Ijodkor ongida badiiy tafakkur holatini o'zgartirishga sabab bo'luvchi omillar	410
L.Sh.Shukurova	
Zardo'zlik san'ati buyumlarining badiiy uslubiy jihatlar va uning ilmiy tahlili.....	415
A.A.A'zamjonov	
Yangi O'zbekistonda ma'rifatli jamiyat qurishda tasviriy va amaliy san'atning o'rni	419
A.A.Abdisattorov	
Musiqqa fani o'qituvchisining ijodiy kompetentligini rivojlantirish omillari	422
I.D.Rustamov	
O'zbek zarbli cholg'ularining ijtimoiy hayotdagi o'rni (Doira cholg'usi misolida).....	428
A.A.Ergashev	
Vokal-xor ta'limida finale-2003 dasturining qo'llanishi.....	432
A.A.Mamurov	
Rishton kulolchilik maktabining rivojlanish bosqichlari	438

UO'K: 37.0153. 3(075)

ALLOMALAR MEROSI VOSITASIDA O'QUVCHILARNING O'QUV-BILISH FAOLIYATINI RIVOJLANTIRISHNING PEDAGOGIK-PSIXOLOGIK YO'NALISHLARI**ПЕДАГОГИКО-ПСИХОЛОГИЧЕСКИЕ НАПРАВЛЕНИЯ РАЗВИТИЯ УЧЕБНО-ПОЗНАВАТЕЛЬНОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ СТУДЕНТОВ СРЕДСТВАМИ НАСЛЕДИЯ УЧЕНЫХ****PEDAGOGICAL-PSYCHOLOGICAL DIRECTIONS OF DEVELOPMENT OF STUDENTS' EDUCATIONAL AND COGNITIVE ACTIVITIES BY MEANS OF THE HERITAGE OF SCHOLARS****Sidikova Zulfiya Murodjon qizi**

Farg'ona davlat universiteti, o'qituvchi

Ibroximova Xilola To'xtasinjon qizi

Farg'ona davlat universiteti, magistrant

Annotatsiya

Bu maqola, ta'lim jarayonida boshlang'ich sinf o'quvchilarning ma'naviy-axloqiy sifatlarini rivojlantirishning pedagogik-psixologik imkoniyatlari tahlil qilindi. Xususan, rossiyalik va mamlakatimiz olimlarning tarbiya nazariyasiga oid ta'riflari keltirildi. Ular tomonidan ta'lim oluvchilarni milliy an'analar, boy tarixiy o'tmish, insoniylik, ezigulik, odillik g'oyalari asosida ma'naviy takomillashtirish masalalari tadqiq qilingan. Ular ma'naviy madaniyat, milliy qadriyatlardan foydalanish boshlang'ich sinf o'quvchisining rivojlanishida muhim ahamiyat kasb etishini ta'kidlagan. Ta'lim, odob-axloq va shu kabi shakllarni o'rgatib, singdirib, insonni voyaga yetkazish, ulg'aytirish, o'stirishdir. Shuningdek, insonda ish-hunar, odob-axloqni shakllantirish, rivojlantirishga, uning jamiyatda yashashi uchun kerak bo'lgan xislatlarga ega bo'lishini ta'minlashga qaratilgan ish-amallar majmui va shu yo'l bilan singdirilgan odob-axloq, xislat, fazilat kabilar tushuniladi. Ta'lim so'zi ham arab tilidan olingan bo'lib, o'rgatish, o'qitish, ilm berish, ma'lumot berish ma'nolarida qo'llaniladi. Yana bilim berish, malaka va ko'nikmalar hosil qilish jarayoni, kishini hayotga va mehnatga tayyorlashning asosiy vositasidir. Shuningdek, ilm-fan yoki kasb-hunar sohalari bo'yicha egallanadigan, olinadigan ma'lumot va ko'nikmalar majmui va xulosalar haqida fikrlar berilgan.

Аннотация

В данной статье проанализированы педагогические и психологические возможности развития духовно-нравственных качеств учащихся младших классов в ходе образовательного процесса. В частности, были даны определения ученых России и нашей страны относительно теории образования. Они учат национальным традициям, богатому историческому прошлому, человечности и добру. На основе идей справедливости изучались вопросы нравственного совершенствования. Они подчеркнули, что в развитии ученика начальных классов важно использование духовной культуры и национальных ценностей. Воспитание заключается в том, чтобы научить и привить манеры, манеры и тому подобные формы, привести человека к взрослой жизни, воспитать, вырастить. Также понимается совокупность действий, направленных на формирование и развитие у человека трудовой деятельности, манер и обеспечения того, чтобы он обладал качествами, необходимыми для жизни в обществе, и прививаемыми таким образом манерами, характером и добродетелями. Слово «образование» также происходит из арабского языка и используется в значении преподавания, образования, передачи знаний, передачи информации. А процесс передачи знаний, умений и навыков является основным средством подготовки человека к жизни и труду. Также даются мнения и выводы о наборе информации и навыков, которые необходимо приобрести и получить в области науки или профессии.

Abstract

This article analyzed the pedagogical and psychological possibilities of developing the spiritual and moral qualities of elementary school students during the educational process. In particular, the definitions of Russian and our country's scientists regarding the theory of education were given. National traditions, rich historical past, humanity and goodness are taught by them. Based on the ideas of justice, issues of moral improvement were studied. They emphasized that the use of spiritual culture and national values is important in the development of a primary school student. Education is to teach and inculcate manners, manners, and similar forms, to bring a person to adulthood, to raise, to grow. Also, a set of actions aimed at forming and developing a person's work, manners, and ensuring that he has the qualities necessary for living in society, and manners, character, and virtues inculcated in this way understood. The word education is also derived from the Arabic language and is used in the meaning of teaching, education, imparting knowledge, imparting information. And the process of imparting knowledge, skills and abilities is the main means of preparing a person for life and work. Also, opinions and conclusions are given about the set of information and

PEDAGOGIKA

skills to be acquired and obtained in the fields of science or profession.

Kalit soʻzlar: taʼlim jarayoni, taʼlim dasturi, rivojlanish, boshlangʻich taʼlim, pedagogik-psixologik, qadriyat, tarbiya nazariyasi, taʼlim jarayoni, maʼnaviy takomillashtirish, jamiyat taraqqiyoti, axborotlashgan jamiyat, modernizatsiya, rivojlantirish omili

Ключевые слова: образовательный процесс, образовательная программа, развитие, начальное образование, педагогико-психологический, ценность, теория образования, образовательный процесс, нравственное совершенствование, социальное развитие, информационное общество, модернизация, фактор развития

Key words: educational process, educational program, development, primary education, pedagogic-psychological, value, educational theory, educational process, moral improvement, social development, information society, modernization, development factor

KIRISH

Mamlakatimizda taʼlim tizimiga berilayotgan eʼtibor, Prezidentimiz tomonidan koʻrsatilayotgan gʻamxoʻrlik, yoshlarimizni bilim olishlari uchun yaratilgan shart- sharoitlar tahsinga sazovor. Aynan bu jarayonda yoshlar bilimni oshirish, mustaqil fikrlovchi shaxslarni tarbiyalash, taʼlim oldida turgan asosiy vazifalardan biridir. Bu borada oliy taʼlim sohasida xorijiy tajribalar integratsiyalashuvi rivojlantirishning ahamiyati va oʻrni kattadir.

Globalashuv - insoniyatning ongu-shuuri va tafakkuri samarasi sifatida vujudga kelgan jahon miqyosidagi umumiy jarayon. U chegara va hududlarni bilmaydigan, tuzumlarni tan olmaydigan, uzluksiz kuchayib va rivojlanib borayotgan, axborotlashgan jamiyatga oʻtish jarayonidir. Bunday jamiyatda faqat inson tafakkuri yetakchi oʻrin egallaydi.

Tafakkur - jamiyat taraqqiyoti darajasini koʻrsatuvchi oyna. Bu oynada muvaffaqiyatlar ham, kamchiliklar ham ayon koʻrinadi. Sir emaski, insonning nechogʻlik mukarramligi, komilligi fikrlash darajasi, tafakkuri bilan belgilanadi. Axborotlar inson tafakkuri va fikrlash qobiliyatini qay darajada shakllanishiga taʼsir etuvchi asosiy omildir. Shu sababli zamonaviy sivilizatsiyalashgan jamiyatning hozirgi davrdagirivoji axborotlashtirish jarayoni bilan xarakterlanadi.

ADABIYOTLAR TAHLILI VA METODLAR

“Mamlakatni barqaror taraqqiy ettirish va modernizatsiya qilishning eng muhim sharti” mavzusidagi 2012-yil 16-17-fevral kunlari Toshkent shahrida oʻtkazilgan xalqaro konferensiyada soʻzlagan nutqida XXI asrga shunday taʼrif beradi: “Biz yashayotgan XXI asr - intellektual boylik hukmron qiladigan asr. Kimki bu haqiqatni oʻz vaqtida anglab olmasa, intellektual bilim, intellektual boylikka intilish har qaysi millat va xalq kundalik hayot mazmuniga aylanmasa, bunday davlat jahon taraqqiyoti yoʻlidan chetda qolib ketishi muqarrar”. Intellektual boylik va salohiyat manbasi, uni rivojlantirish omili taʼlim-tarbiya jarayonining sifati hisoblanadi. Yuqoridagi fikrlardan taʼlim sifati insoniyatning barcha hayotiy-muhim faoliyatlariga taʼsir etadi.

Birinchidan, insoniyat sivilizatsiyasi barcha sohalarda, jumladan, taʼlim tizimida ham global oʻzaro bogʻliqlik darajasigacha erishdi. Hozirgi kunda bitta davlat yoki millatning muammosi butun jahon rivojiga katta taʼsir etishi mumkin. Yuzaga kelgan ekologik, iqtisodiy, siyosiy muammolar va inqirozlarning yechimi faqatgina insoniyatdan kelajakda aqliy va maʼnaviy rivojlanishni talab etadi. Bunga esafaqatgina toʻgʻri va sifatli taʼlim tizimini yoʻlga qoʻyish orqaligina erishish mumkin.

Ikkinchidan, taʼlimning asosiy yoʻnalishi tarbiyaga borib taqaladi. Tarbiya oʻta muhim, oʻta murakkab va oʻta dolzarb masala boʻlib kelgan va boʻlib qoladi. Abdulla Avloniyning “Turkiy Guliston yoxud axloq” kitobidagi “Tarbiyaning zamoni” bobida shunday jumlar bor. “Emdi ochiq maʼlum boʻldiki, tarbiyani tugʻilgan kundan boshlamak, vujudimizni quvvatlandurmak, fikrimizni nurlandurmak, axloqimizni goʻzallandurmak, zehnimizni ravshanlandurmak lozim ekan. Tarbiyani kimlar qilur, qayda qilinur? - degan savol keladur. Bu savolga “birinchi-uy tarbiyasi. Bu ona vazifasidir. Ikkinchi-maktab va madrasa tarbiyasi, bu ota, muallim, mudarris va hukumat vazifasidir”- deb javob bersak.

Aynan ana shu maktab va madrasa tarbiyasini avval ham, hozir ham muallim-pedagoglar amalga oshirib kelishgan. Bizningcha, tarbiyada atrof-muhit taʼsiri ham yetakchi oʻrinni egallamoqda. Bolalar koʻproq eshitganini yoki oʻqiganini emas, balki koʻrganini qilishga harakat qilishadi. Demak, bir soʻz bilan aytish mumkinki, taʼlim -tarbiya sifatli boʻlishi uchun biz oʻzimiz (pedagoglar) sifatli taʼlim berishga munosib boʻlishimiz zarurdir.

Uchinchidan, insoniyatning barcha hayotiy muhim munosabatlari (siyosat, iqtisodiyot, ijtimoiy va b.) - insonlar oʻrtasidagi oʻzaro bogʻliqlik va oʻzaro taʼsirga bogʻliq holda shakllanadi

hamda rivojlanadi. Ta'lim sifatiga bog'liq holda ushbu munosabatlar darajasi va albatta siyosiy-iqtisodiy munosabatlar ham o'zgaradi.

NATIJA VA MUHOKAMA

Yuqorida keltirilganlardan xulosalash mumkinki, bugungi kunda dunyoda yuzaga kelayotgan barcha muammolar ildizi ta'lim-tarbiya tizimidagi sifat nuqsonlari natijasi desak xato bo'lmaydi.

Barcha muammolarni faqatgina yuksak darajadagi ong, to'g'ri tafakkur va beqiyos bilim, yuksak ma'naviyat va ma'rifat yo'li bilangina hal etish mumkin. Bunga ta'lim-tarbiyaga e'tiborni yanada oshirish, bu sohaga yanada ko'proq mablag' ajratish orqali ta'lim sifatini yuksaltirish orqali erishish mumkin.[5]

Mamlakatimizda amalga oshirilayotgan islohotlar, ayniqsa O'zbekiston Respublikasining "Ta'lim to'g'risida"gi Qonunida bayon etilgan ko'rsatmalarni amalga oshirish va tayyorlanayotgan mutaxassislar sifatini jahon ta'limi andozalari talablariga mos bo'lishini ta'minlash bugungi kunda ta'lim tizimi oldidagi eng dolzarb masalalardan hisoblanadi. O'z o'rnida mazkur masala va muammolar yechimi yo'lida yurtimizda keng ko'lamdagi ta'lim islohotlarini amalga oshirish, ta'lim jarayoniga axborot va zamonaviy, ilg'or pedagogik texnologiyalarni joriy qilish, ta'lim va tarbiya sifatini tubdan yaxshilash kabi vazifalarni amalga oshirish ta'limga yangicha yondashuvni talab etadi.

Zotan, ta'lim va tarbiyaning hayot talablari va bugungi taraqqiyotimizning muhim muammolari bilan birga o'rganish, uni yanada boyitish, takomillashtirish va tushuntirish, targ'ib etish muhim ahamiyat kasb etadi. Shuning uchun, "Tarbiya" fanining asosiy vazifasi o'quvchilarda yangicha dunyoqarash va mafkuraviy immunitet asoslarini, mustaqil fikrlash ko'nikmalarini shakllantirish, yosh avlod qalbida g'oyaviy bo'shliq vujudga kelishiga yo'l qo'ymaslik, ularni ajdodlarning shonli kechmishi, fidokorligi va qahramonona hayoti ruhida tarbiyalashga qaratilgan.

Ayniqsa, axborot va globallashtiruv asri deb atalayotgan bugungi kunda ushbu maqsadga erishish uchun o'quv-tarbiyaviy jarayonni ilg'or pedagogik texnologiyalar bilan ta'minlash muhim ahamiyat kasb etadi.[4]

"O'zbek tilining izohli lug'ati"ning uchinchi jildida tarbiya so'ziga quyidagi ta'rif berilgan. Tarbiya so'zi arab tilidan olingan bo'lib, rivojlantirish, o'stirish, o'rgatish, ilm berish ma'nolarini bildiradi. Ta'lim, odob-axloq va shu kabi shakllarni o'rgatib, singdirib, insonni voyaga yetkazish, ulg'aytirish, o'stirishdir. Shuningdek, insonda ish-hunar, odob-axloqni shakllantirish, rivojlantirishga, uning jamiyatda yashashi uchun kerak bo'lgan xislatlarga ega bo'lishini ta'minlashga qaratilgan ish-amallar majmui va shu yo'l bilan singdirilgan odob-axloq, xislat, fazilat kabilar tushuniladi.

Ta'lim so'zi ham arab tilidan olingan bo'lib, o'rgatish, o'qitish, ilm berish, ma'lumot berish ma'nolarida qo'llaniladi. Yana bilim berish, malaka va ko'nikmalar hosil qilish jarayoni, kishini hayotga va mehnatga tayyorlashning asosiy vositasidir. Shuningdek, ilm-fan yoki kasb-hunar sohalari bo'yicha egallanadigan, olinadigan ma'lumot va ko'nikmalar majmui hisoblanadi.

Metodika - pedagogika fani sohasida ma'lum o'quv fanini o'qitish qonuniyatlarini tadqiq qiladi. Fanni o'qitish metodikasi - ta'lim tizimida ushbu o'quv fanining ahamiyati va o'rnini belgilaydi, uning vazifalari, o'qitish mazmuni va hajmini aniqlaydi, ushbu fan bo'yicha qo'llanilayotgan usul, shakl va vositalarini o'z ichiga oladi.[2]

"Tarbiya" fanini o'qitish metodikasi ilmiy pedagogik fan bo'lib, o'qitish jarayonining samaradorligi va sifatini oshirishga yo'naltirilib, u o'quvchilarga ushbu fandan puxta bilim berish, ularni milliy g'oya ruhida tarbiyalash va kamol toptirishda tarbiya kursining maqsadi, ta'lim-tarbiya vazifalari, mazmuni, metod va usullarini hamda tarbiya fanini o'qitishning eng muhim vositalarini belgilab beradi. "Tarbiya" fanini o'qitish metodikasini asosiy fan sifatida o'rganishdan ko'zda tutilgan maqsad, tarbiya o'qitishning ilmiy asoslari bilan qurollantirishdan iborat.

Xalq ta'limi tizimida ham sifatli ta'limni joriy etish maqsadida, barcha o'qituvchilar tushunadigan sodda va aniq tilda "Dars muqaddas", "O'rgan - o'rgat", "Sog'lom muhit - sog'lom jamoa", "Uzluksiz va uzviy" kabi innovatsiyalar amaliyotga joriy qilindi. Mazkur innovatsiyalarning mantiqiy davomi sifatida "Yaxshi muallim - sifatli ta'lim" deb nomlangan tashkiliy metodik tadbirlar kompleksi tavsiya etilmoqda. [3]

Yuqoridagi fikrlardan kelib chiqqan holda:

✓ bugungi kunda o'quvchi yoshlarning aqliy kamoloti rivojlanib borayotganligi, ularning ilm o'rganishga chanqoqligi, mustaqil fikrlashi va ilmiy-ijodiy izlanishlari, yangiliklar va kashfiyotlarga

PEDAGOGIKA

nisbatan cheksiz qiziqishi va ta'lim mazmuniga talabchanligi tabiiyki, har bir o'qituvchini o'z ustida ishlashga, malakasini oshirishga, ongi va salohiyatini rivojlantirishga, tizimidagi barcha yangiliklardan boxabar bo'lib borishga undaydi;

✓ bugungi kunda shiddat bilan kechayotgan jarayonlar yangi pedagogik texnologiyalar, innovatsiyalar, yangi pedagogik-psixologik tushunchalar, interfaol metodlarning mazmun va mohiyati, o'ziga xos xususiyati va dars jarayonlarida qo'llash usullarini chuqurroq o'rganish, tadqiq etish lozimligini anglatmoqda.

Barkamol avlodni tarbiyalash uchun ularning ijodiy qobiliyatini o'stirish, mustaqil fikrlash malakalarini rivojlantirish zarur bo'lganidek, o'z o'rnida pedagoglarda ham ta'lim-tarbiya jarayonini to'g'ri va muvaffaqiyatli tashkil etish mahoratini oshirish lozimligini hayotning o'zi taqozo etmoqda. Shu bois bugungi kunda "Tarbiya" fanini o'qitish da quyidagi eng muhim talablar qo'yilmoqda:

✓ har bir darsda tanlanadigan mavzuning ilmiy asoslanganligi, ya'ni darsdan ko'zlangan maqsad hamda o'quvchilar imkoniyatini hisobga olgan holda mavzu hajmini belgilash, uning murakkabligini aniqlash, o'tgan darsdagi o'tilgan mavzu bilan bog'lash, o'quvchilarga beriladigan topshiriq va mustaqil ishlarning ketma-ketligini aniqlash, darsda kerak bo'ladigan jihozlarni belgilash va qo'shimcha ko'rgazmali qurollar bilan boyitish, axborot texnologiyalaridan foydalangan holda darsda muammoli vaziyatni yaratish; [1]

✓ -"Tarbiya" fanini (1-4-sinflar), (5-6-sinflar), (7-8-9-sinflar), (10-11-sinflar) o'qitish bo'yicha interfaol usullarni qo'llash, amalda qo'llanilayotgan va yangi o'quv qo'llanmalarning mazmunini o'rganish va tahlil etish;

✓ dars mavzularini bayon etishda tarbiyaviy ahamiyatga ega bo'lgan muqaddas manbalarimizdan, ertak, rivoyat, hikoya, maqol va hikmatlardan, buyuk ajdodlarimizning boy meroslaridan, hozirgi zamon bolalar shoiri va yozuvchilarining asarlaridan qiziqarli tarzda tashkil etiladigan darslar orqali unumli foydalanish;

✓ fanlararo uzviylikka e'tibor berish, amaliy, ijodiy mashg'ulotlarni ko'proq kiritish, bu borada mahoratli o'qituvchilarning ijodiy ish tajribalaridan keng foydalanish.

"Tarbiya" fanini o'qitish jarayonida har bir pedagog ta'lim muassasasining spetsifik xususiyatlarini hisobga olgan holda pedagogik faoliyatini o'quvchilar jamoasining umumiy tayyorgarliklariga individual va differensial yondashgan holda tashkil etmog'i va amalga oshirib bormog'i lozim.

XULOSA

Jamiyat, madaniyat va ta'lim rivojlanayotgan, globallashuv tobora keng avj olayotgan bugungi kunda milliy g'oya va ma'naviyat turkumiga kiruvchi fanlarni o'qitishda ta'limiy innovatsiyalar tatbiqini yaxshilash, ulardan foydalanish metodikasini ishlab chiqish, innovatsion faoliyatni rivojlantirish hamda o'qituvchilarning pedagogik faoliyatini innovatsion yo'naltirishning zarurligini quyidagi holatlar belgilaydi:

✓ birinchidan, ijtimoiy-iqtisodiy yangilanishlar ta'lim sifatini yangi, yanada yuqori bosqichga ko'tarish zarurligini taqozo etadi. Bunda pedagogik yangiliklarni yaratish, o'zlashtirish, foydalanish va ta'lim jarayoniga tatbiq etishni o'z ichiga olgan o'qituvchilar pedagogik faoliyatining innovatsion yo'nalganligi ta'lim siyosatini yangilash vositasi sifatida namoyon bo'ladi.

✓ ikkinchidan, ta'lim mazmunining insonparvarlashuvi, o'quv predmetlari hajmi va tarkibining o'zgarishi ta'limning yangi tashkiliy shakl va texnologiyalarini ta'lim jarayoniga tatbiq etilishini talab etadi.

✓ uchinchidan, o'qituvchilarning pedagogik yangiliklarni ta'lim jarayoniga tatbiq etishga bo'lgan munosabatlari o'zgarib bormoqda. Avval innovatsion pedagogik faoliyat, asosan yuqoridan taklif etilgan yangiliklarni ta'lim jarayoniga joriy etish bilan cheklangan bo'lsa, hozir u tanlanadigan tadqiqot xarakteriga ega bo'lib bormoqda. Shuning uchun, ta'limni boshqarish tashkilotlari faoliyatida o'qituvchilar tomonidan ta'lim amaliyotiga kiritilayotgan pedagogik innovatsiyalarni tahlil qilish va baholash, ularni ishlab chiqish va tatbiq etish uchun qulay ta'limiy sharoit yaratish muhim yo'nalishga aylanmoqda.

ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. O'zbekiston Respublikasining Konstitutsiyasi. - O'zbekiston Respublikasi qonun hujjatlari to'plami, 2020-y.
2. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019-yil 29-apreldagi "O'zbekiston Respublikasi xalq ta'limi tizimini 2030-yilgacha rivojlantirish konsepsiyasini tasdiqlash to'g'risida"gi PF-5712-son Farmoni.

3. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2018 yil 14 avgustdagi PQ-3907-son "Yoshlarni ma'naviy-axloqiy va jismoniy barkamol etib tarbiyalash, ularga ta'lim-tarbiya berish tizimini sifat jihatidan yangi bosqichga ko'tarish chora-tadbirlari to'g'risida"gi Qarori.
4. Pedagogika entsiklopediya II jild. - T.: "O'zbekiston milliy ensiklopediyasi" Davlat ilmiy nashriyoti, 2015. - B.102.
5. Raximova M. Boshlang'ich sinf o'quvchilariga ijtimoiy ko'nikmalarni rivojlantirish bosqichlari va mazmuni // *Uzluksiz ta'lim*. - Toshkent, 2021. - B. 98-102.
6. Yo'ldosheva S. O'zbekistonda yoshlarni ma'naviy tarbiyalashning ijtimoiy-pedagogik asoslari. Ped.f.n. ... diss. - T.: 2000. -109 b.
7. Musurmonova O. Yuqori sinf o'quvchilari ma'naviy madaniyatini shakllantirishning pedagogik asoslari. Ped. fan. dok. ... diss. - T.: 1993. -364 b.
8. Muxsiyeva A.Sh. Oilada milliy tarbiya jarayonining metodik asoslari. Avtoreferat. pedagogika fan. nom. diss. - T.: 2005. - 8 b.
9. Muslimov N.A. Kasb ta'limi o'qituvchisini kasbiy shakllantirishning nazariy-metodik asoslari. Ped. fan. dok. ... dis. - T.: 2007. -377 b.
10. Musayev F.A. O'zbekistonda huquqiy demokratik davlat va fuqarolik jamiyati qurishning falsafiy-huquqiy asoslari. Falsafa fan...dok. diss. T.: 2008. 36 b.
11. Zulfia, S. (2023). Methodology of Teaching the Heritage of the Ancestors through Teaching the Science of Education to Primary Class Students. *Best Journal of Innovation in Science, Research and Development*, 2(8), 121-125.
12. Qizi, S. Z. M. (2021). Pedagogical Mechanisms Of The Formation Of The Social Outlook Of Future Teachers In The Context Of The Informatization Of Education. *The American Journal Of Applied Sciences*, 3(04), 203-207.
13. Inomzoda, A. A. (2021). " Improving The Teaching Of" Education" On the Basis of Multimedia Technologies"(On the Example of Primary Classes). *Texas Journal of Multidisciplinary Studies*, 2, 88-90.
14. Abdujabborovna, K. S. (2021). Pedagogical Conditions Of Professional Direction Of Pupils Of The Orphanage. *European Journal Of Innovation In Nonformal Education*, 1(2), 158-160.
15. Уринова Ф, Сидикова З. КИЧИК МАКТАБ ЁШИДАГИ ЎҚУВЧИЛАРНИ НУТҚ МАДАНИЯТИНИ ШАКЛЛАНТИРИШДА КИТОБ ВА УНИНГ АХАМИЯТИ. *Scientific Bulletin of Namangan State University*. 2019;1(12):344-7.